

Forsøg med Kartoffelsorter 1937—41.

Ved Ejnar Knudsen.

362. Beretning fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Nærværende Beretning omfatter Resultaterne af 3 Forsøgsrækker: 1) Tidlige og middeltidlige, brokimmune Sorter, 2) sildige, brokimmune Sorter, og 3) Sammenligning mellem de middeltidlige Sorter King Edward og Bintje, hvor der af sidstnævnte er prøvet baade den originale Form og den, der under Navnet Mausel har vundet en Del Udbredelse her i Landet.

Beretningen er udarbejdet af Forstander *Ejnar Knudsen.*

Forstanderne ved Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Indhold.	Side
Indledning	143
Vejrforholdenes Indflydelse paa Udbyttets Størrelse	144
Forsøg med tidlige og middeltidlige, brokimmune Sorter	147
Forsøg med sildige, brokimmune Sorter.....	156
Forsøg med King Edward og Bintje	163

Forsøgene er gennemført i 3 Forsøgsrækker.

A. 1937—1941. Tidlige og middeltidlige, brokimmune Sorter paa let Lermuld ved Lyngby og paa let Sandmuld ved Jynde-
vad, Askov (Lundgaard) og Tylstrup, omfattende Sorterne Flava, Di Vernon, Snowdrop, Krebsfeste Kaiserkrone og Juli, samt de to første Aar tillige Aal, Frühgold, Direktor Johanssen og Beveländer.

B. 1937—1941. Sildige, brokimmune Sorter paa let Sandmuld ved Jynde-
vad, Askov (Lundgaard), Studsgaard og Tylstrup, omfattende Sorterne Prisca, Voran, Alpha, Ovalgelbe, Goldwährung, og Kerrs Pink, samt de to første Aar tillige Stärkereiche I.

C. 1938—1941. Sammenligning mellem Sorterne King Edward og Bintje paa let Lermuld ved Lyngby, paa god Sandmuld ved Spangsbjerg og paa let Sandmuld ved Tylstrup. Bintje har deltaget i Forsøgene baade i original Import fra Holland og

under Navnet Mausel, hvorunder den har vundet en Del Udbredelse her i Landet.

Forsøgene med de brokimmune Sorter begyndte i 1937 ved Tylstrup og i 1938 paa de øvrige Stationer (ved Jynde vad dog først i 1940), og Forsøgene med King Edward og Bintje begyndte ved alle tre Stationer i 1938.

Forfrugten har ved Lyngby været Vaarsæd i 1938 og 1940, Rodfrugt i 1939 og Vintersæd i 1941, ved Jynde vad, Lundgaard og Tylstrup Rug, ved Spangsbjerg Kaal i 1938, 1939 og 1941 og Havre i 1940, og ved Studsgaard Vaarsæd i 1938 og Rodfrugt i de tre sidste Aar.

Forsøgene er overalt udført paa velgødet Jord. Ved Lyngby, Jynde vad, Lundgaard og Tylstrup er der gennemgaaende pr. ha givet 30—40 Tons Staldgødning samt et mindre Tilskud af Kunstgødning (1—200 kg Superfosfat, 1—200 kg Kaligødning og 2—300 kg Svovlsur Ammoniak eller Kalksalpeter). Ved Spangsbjerg og Studsgaard er der alene givet Kunstgødning, gennemgaaende 2—400 kg Superfosfat, 2—400 kg Kaligødning og 4—600 kg Svovlsur Ammoniak.

Læggekartoflerne er ved Forsøgets Begyndelse importeret fra Forædleren eller Hovedforhandleren og derefter fremavlet ved Tylstrup, hvorfra de hvert Aar er leveret til de andre Forsøgssteder. Der er anvendt Knolde af Middelstørrelse eller lidt derover, saaledes at Udsædsmængden varierer efter Sorternes Knoldstørrelse.

Forsøgene er anlagt efter Rækkemetoden, med 8 Fællesparceller paa 20—25 m². Knoldene har været forspirede før Lægningen, der sædvanlig har fundet Sted omkring 1. Maj. Rækkeafstanden har været 65 cm og Planteafstanden i Rækkerne 30 cm — ved Studsgaard dog 60 × 35 cm, og der har saaledes været ret tæt Plantebestand. Under Væksten er Markerne sprøjtet 2 Gange (i enkelte Tilfælde dog kun 1 Gang) med Bordeaux- eller Kobbersødavædske.

Vejrforholdenes Indflydelse paa Udbyttets Størrelse.

I Tabel 1 er meddelt Normaltal for Temperatur og Nedbør i Væksttiden ved alle Stationer samt de enkelte Aars Afvigelser herfra, og i omstaaende Oversigt er anført de enkelte Forsøgs gennemsnitlige Knoldudbytte.

I 1937 var Temperaturen gennemgaaende høj, især i August, der tillige sammen med Juli var meget tør. 1938 var me-

Tabel 1. Vejrforhold i Væksttiden.

Normaltal for Temperatur og Nedbør samt de enkelte Aars Afvigelser herfra.

Aar	Temperatur i °C.						Nedbør i mm					
	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.
Lyngby												
Normal ...	5.5	10.9	14.5	16.3	15.4	12.3	42	39	52	63	82	53
1938.....	+0.9	÷0.2	÷0.3	+0.4	+2.8	+2.2	÷11	+18	÷4	+2	÷43	÷24
1939.....	+1.3	0	+1.6	+1.1	+3.3	+1.8	+4	÷8	÷19	+4	÷21	÷38
1940.....	÷1.3	+0.6	+2.3	+0.4	÷0.6	÷1.1	÷9	÷14	÷13	+4	+10	+14
1941.....	÷1.7	÷1.4	+0.7	+2.9	÷0.2	÷0.2	÷26	÷29	÷14	+32	+56	÷24
Jyndeved												
Normal ¹⁾ .	5.6	10.8	13.8	15.5	14.7	11.8	48	47	54	73	94	75
1940.....	÷0.7	+0.6	+2.0	+0.1	÷0.6	÷0.6	÷12	÷24	÷39	+26	÷19	+13
1941.....	÷1.5	÷1.7	+0.5	+3.1	+0.1	+0.6	÷23	÷21	÷36	+29	+62	÷52
Askov												
Normal ...	5.6	10.8	14.0	15.8	14.8	12.0	43	45	55	72	96	73
1938.....	+0.7	÷1.1	÷0.9	÷0.2	+2.2	+2.0	÷19	+6	+26	÷4	÷14	÷31
1939.....	+1.0	+0.3	+1.6	+0.4	+2.5	+1.6	÷13	÷36	÷44	+58	+31	÷26
1940.....	÷1.0	+0.9	+2.0	÷0.3	÷0.8	÷1.0	÷4	÷1	÷13	+9	÷14	+34
1941.....	÷1.6	÷1.3	+0.3	+2.9	÷0.6	+0.2	÷16	÷8	÷40	+15	+108	÷40
Spangsbjerg												
Normal ...	5.7	10.5	13.3	15.3	15.4	12.8	37	39	49	74	88	86
1938.....	+0.8	÷0.3	+0.2	+0.2	+2.5	+1.7	÷25	+29	+1	+15	+37	÷36
1939.....	+1.1	+0.9	+2.3	+1.0	+2.3	+1.3	÷11	÷31	÷35	+40	+22	÷19
1940.....	÷0.8	+1.5	+2.5	+0.4	÷1.0	÷1.1	+16	÷4	÷26	+34	+3	+31
1941.....	÷1.4	÷1.1	+1.3	+3.1	÷0.3	÷0.3	÷13	÷1	÷18	+43	+89	÷64
Studsgaard												
Normal ...	5.3	10.5	13.7	15.3	14.4	11.4	43	46	50	67	93	71
1938.....	+1.0	÷0.6	÷0.6	+0.2	+2.3	+2.0	÷30	÷7	+5	+55	÷9	÷13
1939.....	+0.6	0	+1.1	+0.4	+2.6	+1.4	÷18	÷15	÷22	+90	÷40	÷20
1940.....	÷1.0	+1.1	+2.5	+0.4	÷0.5	÷1.0	+13	÷9	÷45	÷10	÷38	+51
1941.....	÷1.5	÷0.8	+1.4	+3.7	÷0.2	+0.8	÷22	÷23	÷22	+4	+64	÷40
Tylstrup												
Normal ...	5.2	10.3	13.9	15.7	14.7	11.7	40	46	48	65	89	50
1937.....	+1.3	+1.4	÷0.3	+1.4	+3.1	+0.9	+7	+13	+42	÷23	÷64	+11
1938.....	+1.2	÷0.6	÷0.7	+0.1	+2.5	+1.8	÷31	÷5	+3	+9	÷43	+28
1939.....	+0.7	+0.2	+0.7	0	+2.7	+1.4	+13	÷25	÷5	+108	÷58	÷2
1940.....	÷1.1	+1.4	+2.2	0	÷0.3	÷0.9	÷12	÷29	÷37	+49	÷43	+40
1941.....	÷1.9	÷0.8	+0.8	+3.5	0	+0.4	÷26	÷35	÷14	÷7	+17	÷28

¹⁾ Normaltallene er for Rubjerg, der ligger 27 km NNØ for Jyndeved.

get varm i August og September. Forsommeren var fugtig, men Juli var tør ved Tylstrup og Eftersommeren tør, især ved Lyngby og Tylstrup. 1939 var varm især i August. Nedbøren var sparsom i Forsommeren, i Juli stor ved Spangsbjerg, Askov og Studsgaard, men gennemgaaende lav i Eftersommeren. 1940 havde varm Forsommer og lidt kølig Eftersommer. Nedbøren laa omkring Normalen undtagen for Juni, der var tør. 1941 havde kølig Forsommer, varm Juni, meget varm Juli og normal Temperatur i Eftersommeren. Foraaret og Forsommeren var meget tørre. Sidst i Juli kom Regnen i Overflod og August var meget vaad, især ved Askov, hvor der i denne Maaned maalttes 204 mm.

I det tørre Foraar 1938 indtraf heftige Sandstorme, der midlertidig standsedes af en mindre Nedbør omkring 10. Maj, men som senere blussede op paany og gjorde stor Skade i de endnu svagt bevoksede Kartoffelmarker. I 1939 indtraf der midt i Juni 2 Frostnætter, der gjorde stor Skade paa de unge Kartoffelplanter.

Udbyttet har i de fleste Forsøg været ret højt, og i Gennemsnit af alle Sorter er der i de enkelte Aar opnaaet følgende Knoldudbytte i hkg pr. ha med Middelfejl angivet i pCt. af Udbyttet.

Tidlige, brokimmune Sorter.

	Tylstrup	Lundgaard	Jyndeved	Lyngby
1937...	254 ± 2.3 pCt.			
1938...	258 ± 2.1 »	323 ± 2.0 pCt.		303 ± 1.8 pCt.
1939...	322 ± 1.2 »	190 ± 3.1 »		295 ± 1.8 »
1940...	408 ± 1.3 »	269 ± 1.9 »	212 ± 1.4 pCt.	334 ± 1.7 »
1941...	254 ± 2.7 »	211 ± 2.6 »	260 ± 1.3 »	322 ± 2.3 »

Sildige, brokimmune Sorter.

	Tylstrup	Studsgaard	Lundgaard	Jyndeved
1937...	350 ± 2.7 pCt.			
1938...	426 ± 1.8 »	413 ± 1.6 pCt.		
1939...	433 ± 1.1 »	446 ± 1.6 »	327 ± 1.6 pCt.	
1940...	469 ± 1.4 »	330 ± 1.6 »	406 ± 1.3 »	287 ± 1.1 pCt.
1941...	434 ± 1.4 »	363 ± 1.6 »	424 ± 1.3 »	320 ± 1.9 »

King Edward—Bintje.

	Tylstrup	Spangsbjerg	Lyngby
1938.....	316 ± 1.9 pCt.	419 ± 1.6 pCt.	344 ± 2.0 pCt.
1939.....	330 ± 0.9 »	535 ± 1.6 »	357 ± 1.3 »
1940.....	433 ± 1.1 »	414 ± 1.1 »	407 ± 1.0 »
1941.....	358 ± 2.2 »	387 ± 2.4 »	401 ± 1.6 »

Selv om Kartofflen hører til en af de Afgrøder, der bedst kan taale tørt Vejr, er der dog ogsaa en Grænse for hvor lille Nedbør, den kan klare sig med. Saaledes var Udbyttet lavt i de tidlige Sorter ved Lundgaard i 1939, hvor der i Løbet af 45 Dage (fra 15. Maj til 2. Juli) kun faldt 11 mm Regn, og i 1941, hvor der i 34 Dage (fra 30. Maj til 4 Juli) kun faldt 5 mm, samtidig med at det i begge Aar var særdeles varmt i de paagældende Perioder. De sildige Sorter, der var længere tilbage i Udviklingen, klarede Tørken bedre, men den var dog ogsaa i disse mærkbar for enkelte Sorter. Tørke i Forbindelse med særlig høj Temperatur har endvidere, omend i mindre stærk Grad, nedsat Udbyttet ved Tylstrup i 1937, 1938 og 1941, ved Studsgaard i 1940 og 1941, samt ved Jyndevad i 1940 og 1941.

A. Forsøg med tidlige og middeltidlige, brokimmune Sorter.

I tidligere offentliggjorte Forsøgsrækker er afprøvet flere Sorter, som er uimodtagelige for Kartoffelbrok. I 190. Beretning (og 99. Meddelelse) omtales saaledes, *P a r n a s s i a*, der nærmest er en Foder- og Fabrikskartoffel, og som har givet 16 pCt. lavere Udbytte end Richters Imperator. I 239. Beretning (172. Meddelelse), *M a j e s t i c* og *K i n g G e o r g e*, der har givet lidt større Udbytte end *U p t o d a t e*, men angives som lidt grovere til Spisebrug. I 240. Beretning (170. Meddelelse) den middeltidlige Sort *P e p o*, der gav samme Udbytte som *U p t o d a t e*, og *J u l i*, der gav betydelig mindre. I 293. Beretning (244. Meddelelse) Foder- og Fabrikskartoflerne *A l p h a*, *A c k e r s e g e n* og *W e k a r a g i s*, der alle har givet mindre end Tylstrup Odin. I 302. Beretning (258. Meddelelse) Spisesorterne *E r d g o l d* med 26 pCt. og *P r e u s s e n* med 5 pCt. større Udbytte end King Edward.

Nærværende Forsøgsgruppe, der begyndte 1937, omfattede oprindelig 9 Sorter, der alle er Spisekartofler, men efter Høst 1938 blev de 4 udskudt, og Hovedresultatet for de 5 tilbageblevne Sorter: *Flava*, *D i V e r n o n*, *S n o w d r o p*, *K r e b s f e s t e K a i s e r k r o n e* og *J u l i* er i Gennemsnit af hele Forsøgsperioden meddelt i Tabel 2.

Plantebestanden har været tilfredsstillende overalt, idet den ved Tylstrup har været fuldtallig og ved Lyngby, Jyndevad og Lundgaard har der kun manglet henholdsvis 1.2, 1.0 og 1.7 pCt. af den i Forvejen ret tætte Bestand.

De to Sorter *Flava* og *D i V e r n o n* har været de øvrige betydeligt overlegne i Udbytte, medens *S n o w d r o p* har givet meget

Tabel 2. Tidlige, brokimmune Kartoffelsorter 1937—1941.
(I de anførte Udbyttotal er Læggekartoflerne fradraget).

Gennemsnit af alle Aar.

Sortens Navn	Lagt hkg pr. ha	Udbytteaf Knolde		pCt. Tørstof	Knoldstørrelse. Vægtprocent			g pr. Knold	Antal 100 Planter pr. ha	Dato for Vækstafslutning
		hkg pr. ha	Forholdstal		over 3 cm	mellem 5 og 3 cm	under 3 cm			
Lyngby										
Flava	30	316	112	22.0	25	62	13	46	509	4/8
Di Vernon.....	33	306	109	21.4	32	57	11	53	506	27/8
Snowdrop	32	283	100	21.8	34	56	10	57	507	28/8
Krebsfeste Kaiserkrone	31	257	91	21.4	30	60	10	45	506	25/8
Juli.....	32	247	88	20.1	12	74	14	56	507	21/8
Jynde vad										
Flava	32	254	127	19.7	14	73	13	35	509	19/8
Di Vernon.....	38	230	115	20.0	21	67	12	45	503	19/8
Snowdrop	38	198	99	20.5	16	75	9	43	509	15/8
Krebsfeste Kaiserkrone	36	176	88	19.2	19	68	13	34	510	8/8
Juli.....	33	144	72	17.9	0	69	31	25	510	28/8
Lundgaard										
Flava	28	283	129	23.0	8	62	30	35	506	
Di Vernon.....	29	262	119	22.6	18	60	22	48	502	
Snowdrop	30	213	97	23.2	11	56	33	36	504	
Krebsfeste Kaiserkrone	30	168	76	21.6	10	52	38	32	505	
Juli.....	28	172	78	20.6	5	52	43	30	505	
Tylstrup										
Flava	26	315	116	24.1	17	65	18	42	513	27/8
Di Vernon.....	30	297	109	23.2	14	69	17	45	513	17/8
Snowdrop	29	261	96	24.4	13	64	23	43	513	29/8
Krebsfeste Kaiserkrone	27	247	91	22.9	20	61	19	40	513	16/8
Juli.....	25	242	89	21.8	5	70	25	39	513	15/8
Alle Forsøgssteder										
Flava	28	299	119	22.7	13	67	20	38	509	3/8
Di Vernon.....	32	281	112	22.1	17	66	17	46	507	26/8
Snowdrop	31	245	98	22.8	15	63	22	41	508	31/8
Krebsfeste Kaiserkrone	30	219	87	21.6	15	60	25	35	509	28/8
Juli.....	29	211	84	20.5	4	65	31	33	509	19/8

nær Middeludbytte, og Sorterne Krebsfeste Kaiserkrone og Juli igen betydeligt mindre. Ved Betragtning af Udbyttetallene fra de enkelte Forsøg i Tabel 4 vil man se, at denne Forskel har været ret konstant, idet Flava og Di Vernon i alle 15 Forsøg har skiftedes om Førstepladsen med henholdsvis 11 og 4 Gange, og har besat de 11 Andenpladser, medens Snowdrop i 14 Forsøg ligger paa de 3 Midterpladser, og Sorterne Krebsfeste Kaiserkrone og Juli paa de to sidste Pladser i henholdsvis 11 og 12 Forsøg. En medvirkende Aarsag til de to sidstnævnte Sorters lave Udbytte og i Særdeleshed for Krebsfeste Kaiserkrone, er sikkert deres ringe Modstandsevne mod Tørke, hvilket var særligt fremtrædende ved Lundgaard i 1939, hvor deres Udbytte kun viste Forholdstallene 39 og 48 mod 88 og 84 i Gennemsnit af alle Forsøg (henholdsvis for Krebsfeste Kaiserkrone og Juli).

I Tabel 3 er beregnet den Sikkerhed, hvormed Sorterne kan sammenlignes indbyrdes, idet Udbytteforskellen (F) er divideret med Usikkerheden (U), og hvor den derved fremkomne Kvotient ligger omkring 2 eller derover, kan man regne mer ret stor Sikkerhed (2 = 95 pCt. Sandsynlighed) for Udbytteforskellen mellem vedkommende Sorter. Det vil ses, at Forskellen er ret sikker overalt undtagen mellem Krebsfeste Kaiserkrone og Juli.

For Tørstoffets Vedkommende er kun anført det procentiske Indhold, idet man i Videnskaben vedrørende Menne-

Tabel 3. Tidlige, brokimmune Kartoffelsorter 1937—1941. Oversigt over Netto-Knoldudbytte, Udbytteforskel og Usikkerhed paa denne.

Alle Forsøg.

Sortens Navn	hkg	U ¹⁾	F ²⁾	hkg	U	F	hkg	U	F	hkg	U	F	hkg
	pr. ha		U	pr. ha		U	pr. ha		U	pr. ha		U	pr. ha
Udbytte af og Merudbytte mod Sort													
	Flava			Di Vernon			Snowdrop			Kaiserkrone			
Flava	299			281									
Di Vernon . . .	÷18	7.9	2.2										
Snowdrop . . .	÷53	7.6	7.0	÷35	6.7	5.4	246						
Kaiserkrone . .	÷80	14.8	5.4	÷62	12.3	5.1	÷27	10.9	2.4	219			
Juli	÷87	11.0	7.9	÷69	9.4	7.4	÷34	9.9	3.4	÷7	9.4	0.8	212

¹⁾ U = Usikkerhed.

²⁾ $\frac{F}{U}$ = Forskel mellem 2 Sorter, divideret med Usikkerheden.

Tabel 4. Tidlige, brokimmene Kartoffelsorter 1937—1941.
(I de anførte Udbyttetal er Læggekartoflerne fradraget).

De enkelte Forsøg.

Aar	hkg Knolde pr. ha					pCt. Tørstof				
	Flava	Di Vernon	Snowdrop	Kaiserkrone	Juli	Flava	Di Vernon	Snowdrop	Kaiserkrone	Juli
Lyngby										
1938.....	279	320	258	288	259	23.0	22.3	22.7	22.0	21.4
1939.....	272	297	279	241	234	21.6	21.1	21.2	20.9	19.5
1940.....	356	308	310	252	228	20.8	21.0	21.5	20.6	19.1
1941.....	358	300	285	245	267	22.5	21.2	21.6	21.9	20.5
Jyndevad										
1940.....	222	189	177	164	131	21.1	20.3	21.4	20.0	19.3
1941.....	286	270	219	189	156	18.3	19.1	19.6	18.4	16.5
Lundgaard										
1938.....	337	307	281	315	264	24.2	23.8	24.3	24.6	23.7
1939.....	252	222	181	62	77	23.0	22.4	23.8	21.0	19.7
1940.....	280	289	236	181	185	23.8	23.1	23.8	21.3	20.6
1941.....	261	231	153	113	161	21.0	20.9	20.7	19.5	18.4
Tylstrup										
1937.....	266	254	215	216	186	25.6	25.0	27.0	26.0	23.5
1938.....	269	276	219	224	190	23.2	22.2	22.4	21.4	20.4
1939.....	346	307	280	258	281	23.7	22.9	23.9	22.4	21.8
1940.....	417	389	382	364	329	25.1	24.0	25.3	22.7	23.0
1941.....	277	257	207	172	224	23.1	22.0	23.4	21.9	20.4

skets Ernæring endnu ikke er naaet saa vidt, at man regner med Sorters og Stammers forskellige Næringsindhold, men tværtimod for Kartofflernes Vedkommende endog nærmest anser et højt Indhold for uheldigt, idet højere Tørstofprocent i Reglen følges med stigende Tilbøjelighed til Udkogning. For de her omhandlede Sorter har Tørstofprocenten gennemgaaende været ret lav, højest for Snowdrop og Flava, og lavest for Juli.

Sorternes Knoldstørrelse fremgaar af Tabel 2, hvor der dels er anført Vægtprocenten i forskellige Størrelsesgrupper og dels den gennemsnitlige Knoldvægt i Gram. Det vil ses, at Knoldvægten har været meget forskellig, størst for Di Vernon,

og lavest for Juli og Krebsfeste Kaiserkrone. For Spisekartoflers Vedkommende er Størrelsessorteringen imidlertid af særlig Interesse, idet man foretrækker de mellemstore Knolde, og det vil her ses, at der i den mellemste Gruppe (3—5 cm Knolde) er forbavsende lille Forskel paa de enkelte Sorter, der alle gennemsnitlig har haft fra 60 til 67 Vægtprocent i denne Gruppe, idet de storknoldede Sorter har haft forholdsvis mange i den største og de smaaknoldede forholdsvis mange i den mindste Gruppe.

Til Bedømmelse af Sorternes Tidlighed er der i Tabel 2 anført de gennemsnitlige Datoer for Vækstens Afslutning, det vil sige, naar Toppen er visnet, og det vil ses, at Juli har været tidligst — 19. August, tæt fulgt af Krebsfeste Kaiserkrone og Di Vernon (23. og 25. August), medens Snowdrop og Flava har været de sildigste (henholdsvis 31. August og 3. September). Modningsdatoen er imidlertid ikke tilstrækkelig til at bedømme Sortens Tidlighed, idet Knolddannelsen kan finde Sted paa forskelligt Udviklingstrin, og for at faa et Udtryk for dette Forhold, er der i 1940 og 1941 ved Lundgaard og Tylstrup til Sammenligning foretaget en tidlig Optagning (varierende fra 22.—26. Juli), naar Knolddannelsen skønnedes at være tilstrækkelig fremskreden. Resultatet i Gennemsnit af alle 4 Undersøgelser er anført i nedenstaaende Oversigt med saavel det samlede Knoldudbytte som Udbyttet af Knolde over 3 cm (»brugelige« Knolde), angivet i hkg pr. ha, samt Forholdstal for Knolde over 3 cm ved tidlig Optagning, naar samme Størrelsesgruppe ved normal Optagning sættes til 100.

	Normal Optagning		Tidlig Optagning		
	hkg ialt	Knolde over 3 cm	hkg ialt	Knolde over 3 cm	Forholdstal over 3 cm
Flava.....	337	260	214	112	43
Di Vernon.....	304	254	200	116	46
Snowdrop.....	278	225	202	114	51
Kaiserkrone.....	246	185	183	111	60
Juli.....	247	187	195	94	50

Det vil ses, at Forholdet her har ændret sig noget, især naar der tages Hensyn til »brugelige« eller i hvert Fald salgbare Knolde (over 3 cm), idet den tidligmodne Juli nok har sat en Del Knolde ved tidlig Optagning, men de er endnu for smaa, saaledes at den relativt overgaas af Kaiserkrone og Snowdrop. Størst Interesse knytter sig dog til Udbyttets Størrelse, og det vil her ses, at der af brugelige Knolde ved tidlig Optagning er

høstet mindst af Juli, medens der ikke er stor Forskel paa de øvrige Sorter, dog med det største Udbytte af Di Vernon.

Der er udført Kogepøver ved Tylstrup alle Aarene og ved Lyngby i 1940 og 1941, hvor der er givet Karakter for Udkogning 0—10 (0 = hele og 10 = fuldstændig udkogte), for Mørkfarvning ved Henstand efter Kogning 1—10 (1 = ufarvet og 10 = helt sort), samt for Smag 1—10 (1 = daarligst og 10 = bedste Smag). Bedømmelsen for Mørkfarvning er foretaget i Knoldenes Navleende, der farves stærkest. Der er foretaget Kogepøver baade Efteraar (Nov.—Dec.) og Foraar (sidst i April), og i Gennemsnit af samtlige Prøver er opnaaet følgende Resultat.

	Efteraar			Foraar		
	Ud- kogning	Mørk- farvning	Smag	Ud- kogning	Mørk- farvning	Smag
Flava.....	2.3	1.7	8.0	1.9	2.0	6.8
Di Vernon.....	2.3	1.9	6.7	1.6	2.3	3.5
Snowdrop.....	4.6	1.7	5.9	4.1	1.5	4.0
Kaiserkrone.....	1.9	2.1	5.7	2.2	2.1	5.0
Juli.....	0.9	1.9	8.0	0.4	2.0	4.5

Snowdrop har været noget tilbøjelig til at koge ud, men iverigt har Kogekvaliteten saavel med Hensyn til Udkogning som til Mørkfarvning været god. Smagsbedømmelsen er i Mod-sætning til de to forannævnte Bedømmelser individuel og maa derfor muligt betragtes med noget Forbehold, saa meget mere, som der kan være forskellig Opfattelse af, hvad der forstaaes ved en velsmagende Kartoffel, men det vil dog ses, at Karaktererne gennemgaaende er gode, bedst for Juli og Flava, og daarligst for Snowdrop og Krebsfeste Kaiserkrone. Ved Foraarsbedømmelsen har der gennemgaaende været lidt mindre Tilbøjelighed til Udkogning, medens Mørkfarvningen nærmest var den samme og Smagskarakteren en Del lavere end ved Efteraarsbedømmelsen. Der har endvidere været foretaget Kogeprove i de tidligt optagne Knolde ved Tylstrup de to sidste Aar, og den viste mindre Tilbøjelighed til Udkogning end ved Efteraarskogning — gennemsnitlig 2.5 og 3.6, men fik samme Karakter for Mørkfarvning — 1.8 og lidt højere Smagskarakter — 8.3 mod 7.3.

Om Sorternes Forhold overfor forskellige Sygdomme kan anføres. Som tidligere omtalt er Læggekartoflerne fremavlet ved Tylstrup, hvor der i størst muligt Omfang er søgt at rense

dem for muligt forekommende Sygdomme. Aarlige Optællinger ved Lyngby, Jynde vad og Tylstrup viste da ogsaa, at dette var lykkedes, idet der i enkelte Forsøg ikke kunde konstateres Sygdomsangreb, og i de øvrige kun ganske svage Angreb — i Reglen under 1 pCt. — af Bladrullesyge eller de forskellige Mosaiksygdomme. Af Sortbensyge fandtes undtagelsesvis enkelte Planter. For imidlertid at undersøge de enkelte Sorters Modstandsevne — særlig mod Virussygdomme — blev de i Aarene 1938—1940 fremavlet ved Lyngby, hvor der erfaringsmæssigt er stærk Virus smitte, og uden at der blev foretaget noget Rensningsarbejde for Sygdomme. I 1941 blev Læggematerialet herfra afprøvet sammen med den sædvanlige Tylstrupfremavl baade ved Lyngby og Tylstrup, men imidlertid blev Sammenligningen ved Tylstrup noget misvisende paa Grund af stærk Tørke i Juni—Juli og derfor kasseret, og nedenfor meddeles kun Resultatet fra Lyngby med Anførelse af Nettoudbyttet af Knolde i hkg pr. ha, samt Tørstofprocent og Forholdstal for Lyngbyfremavlen, naar Tylstrupfremavl sættes = 100.

	Tylstrup Fremavl		Lyngby Fremavl		
	hkg Knolde	pCt. Tørstof	hkg Knolde	Forholds- tal	pCt. Tørstof
Flava.....	358	22.5	316	88	22.2
Di Vernon.....	300	21.2	131	44	19.9
Snowdrop.....	285	21.6	194	68	21.4
Kaiserkrone.....	245	21.9	131	53	20.6
Juli.....	267	20.5	184	69	19.7

Som det vil ses, har der været meget stor Forskel paa de forskellige Sorter, idet Flava efter 3 Aars Fremavl i Lyngby kun er gaaet 12 pCt. ned i Udbytte, medens Di Vernon og Krebsfeste Kaiserkrone er gaaet ned med henholdsvis 56 og 47 pCt. eller til omkring halvt Udbytte. Samtidig med Udbyttenedgangen er der imidlertid ogsaa sket en ret betydelig Nedgang i Tørstofprocenten — gennemsnitlig 0.8 pCt., hvilket er af stor Betydning ved Avl af Foder- og Fabrikskartofler. Under Væksten blev der optalt følgende Sygdomsangreb i Lyngbyfremavlen, angivet i pCt.:

	Bladrullesyge	Simpel Mosaik	Rynkesyge
Flava.....	0	6.7	0
Di Vernon.....	54.9	6.7	4.1
Snowdrop.....	8.5	18.5	0
Kaiserkrone.....	25.3	15.5	2.6
Juli.....	23.3	4.0	2.3

Tallene viser god Overensstemmelse med Udbytteresultatet, idet de stærkeste Angreb af Bladrullesyge og Rynkesyge følges med den største Udbyttenedgang. Denne Undersøgelse fremhæver saaledes paany, at Anvendelse af sundt Lægge-materialie kan betyde langt mere end Valg af Sort.

Ved Optællinger paa Knoldene er der hvert Aar af *Statens plantepatologiske Forsøg* bestemt Angreb af Rodfilt-svamp, Kartoffelskimmel, og Skurv i Avlen fra Lyngby, Jyndeved og Tylstrup. I Gennemsnit af samtlige Undersøgelser er fundet følgende Angreb:

	pCt. Knolde med		Karakter 1—10
	Rodfilt- svamp	Kartoffel- skimmel	for Skurv (10 = stærkest)
Flava.....	58.8	4.3	2.2
Di Vernon.....	49.3	4.7	3.2
Snowdrop.....	60.3	3.4	2.7
Kaiserkrone.....	61.7	4.0	2.3
Juli.....	59.1	1.0	3.1

Der har i alle Forsøgene været stærke Angreb af Rodfilt-svamp paa alle Sorter, medens der kun er fundet Kartoffelskimmel i enkelte Forsøg og ofte noget pletvis, men det synes dog, som Knoldene paa Juli har været mindst angrebne. Skurvangrebene har i alle Forsøgene været ret svage og uden større Forskel paa Sorterne.

Som tidligere omtalt blev de 4 Sorter Aal, Frühgold, Direktor Johanssen og Beveländer udskudt efter Høst 1938. I Forhold til de 5 foran omhandlede Sorter var Knoldudbyttet henholdsvis 85, 114, 95 og 100, og Begrundelsen for deres Kassation var følgende: Aal gav lille Udbytte og blev angrebet meget stærkt af svære Mosaikformer. Frühgold gav nok ret stort Udbytte, men havde en noget uregelmæssig Knoldform med dybe Øjne og med stærkt Angreb af indvendige Rustpletter, ligesom den blev angrebet en Del af svære Mosaikformer. Direktor Johanssen gav lovlig lille Udbytte og havde en Del indvendige Rustpletter. Beveländer gav omkring Middeludbytte, men var meget smaaknoldet, saaledes at Udbyttet af brugelige Knolde blev for lavt.

Oversigt over de enkelte Sorter.

Flava (Pommersche Saat-zucht-Gesellschaft, 1931). Afstamning: Erdgold × Fransche. Middelhøj Top med talrige,

nærmest rengrønne Stængler, der dog undertiden kan blive svagt rødbrune. Bladene er graagrønne, ret smaa, middeltætte og med talrige, smaa Melleblade. Smaa, men ret talrige Blomsterstande med hvide Blomster, der dog undertiden udvendig kan være svagt rødlig. Bægeret er rødbrunt og Bærdannelse meget almindelig. Lysegule, middelstore, runde Knolde med noget dybe Øjne og gult Kød. Lyskimen er stærkt behaaret, har spids, graagrøn Topdel og rødbrun Grunddel.

Flava er den sildigste af de prøvede Sorter i denne Gruppe. Den ligger højest i Udbytte, og Kogekvaliteten har været god, men desværre er de noget dybe Øjne uheldige for dens Anvendelse som Salgskartoffel. Den er ret modstandsdygtig mod Angreb af Virussygdomme.

D i V e r n o n (Finlay, 1922). Afstamning ukendt. Ret lav, noget uensartet Top med ret stærkt blaaioletfarvede Stængler, med bugtede, kraftige Vinger. Middeltætte, meget mørke, blanke Blade med bugtet Rand og talrige, smaa Melleblade. Blomsterne er blaaiolette med lyse Spidser, og i Knopstadiet er de mørke og stærkt behaarede. Ret store, ovale, glatte Knolde med flade Øjne. Farven er hvid med store, violette Pletter og Kødet er hvidt. Lyskimen er blaaiolet og stærkt behaaret, med ret stor og aaben Topdel og forholdsvis lille Grunddel.

Di Vernon afsluttede Væksten en Uge senere end Juli, men syntes at ansætte sine Knolde paa et forholdsvis tidligt Udviklingsstrin. I Udbytte kommer den meget nær op imod Flava, og Kogekvaliteten er god, og da Knoldene tillige har en god Form, maa den betegnes som en værdifuld Spisekartoffel. Desværre angribes den stærkt af Virussygdomme — især Bladrullesyge, saa man maa være særlig omhyggelig med kun at anvende sundt Læggemateriale.

S n o w d r o p (Cole, 1881). Afstamning ukendt. Middelhøj, ret tæt Top med grønne til svagt rødbrune, bløde Stængler. Store, lysegrønne, middeltætte Blade med ret smaa Melleblade. Hvide Blomster i store, ret talrige Blomsterstande, ofte med Højblade. Der dannes kun faa Bær. Hvide, ovale, lidt flade, middelstore Knolde med flade Øjne og hvidt Kød. Lyskimen er stærkt behaaret, med lysegrøn Topdel og svagt rødbrun Grunddel.

Snowdrop staar i Tidlighed ret nær Flava og har givet omkring Middeldudbytte. Den har nogen Tilbøjelighed til Udkogning, men ikke til Mørkfarvning ved Henstand efter Kogningen.

Den angribes ret stærkt af Virussygdomme — især Simpel Mosaik og Bladrullesyge.

Krebsfeste Kaiserkrone stammer fra den amerikanske Sort Charles Downing og angives at være synonym med Kuckuck. Toppen er ret lav og tæt med talrige, ret svage, omtrent rengrønne Stængler. Lysegrønne, ret store, middeltætte Blade med ret faa Mellemlade. Smaa Blomsterstande med hvide Blomster. Hvide, rundovale, flade, middelstore Knolde med ret flade Øjne og hvidt Kød. Lyskimen har en lille, gulgrøn Topdel og svagt rødbrun Grunddel, der dog paa Grund af meget tæt Behaarling har et graaligt Anstrøg.

Krebsfeste Kaiserkrone er nogle faa Dage sildigere end Juli, den har kun givet lille Udbytte, men Kogekvaliteten har været god. Den taaler ikke Tørke og angribes stærkt af Virussygdomme — især Bladrullesyge.

Juli (Paulsen, 1891). Afstamning: Josef Rigault \times Pflückmaus. Ret lav, noget uensartet og ofte nedliggende Top med omtrent rengrønne Stængler, der dog undertiden kan være forsynet med violette Pletter. Ret aabent Blad med spidse, langovale Smaa-blade og talrige Mellemlade. Faa og uens store Blomsterstande med store, blaaviolette Blomster, der dog hurtigt afbleges, lysegule, langovale Knolde med flade Øjne og gult Kød. Lyskimen er blaaviolet med lukket Topdel og behaaret Grunddel.

Juli er den tidligste af de prøvede Sorter. Det er en fin Spisekartoffel, men Udbyttet er desværre for lille og har været lavest af de prøvede Sorter. Den angribes ret stærkt af saavel Bladrullesyge som af forskellige Mosaiksygdomme.

B. Forsøg med sildige, brokimmune Sorter.

Forsøgene begyndte i 1937 og omfattede 7 Sorter, der alle maa henregnes til Foder- og Fabrikkartofler, men efter Høst 1938 blev 1 Sort (Stärkereiche I) udsendt, og for de tilbageværende 6 Sorter: Prisca, Voran, Alpha, Ovalgelbe, Kerrs Pink og Goldwährung er Hovedresultatet meddelt i Tabel 5.

Tørstofudbyttet, der er det afgørende for Foder- og Fabrikkartofler, har været højt i alle Sorterne, og uden særlig stor Forskel mellem disse. I Gennemsnit af alle Forsøg laa Prisca dog højest med 5 pCt. over, hvorimod Goldwährung og Kerrs Pink var lavest med 3 pCt. under Middeludbyttet, medens Voran, Alpha og Ovalgelbe laa meget nær dette. Paa de enkelte Forsøgssteder har Resultatet gennemgaaende været til-

Tabel 5. Sildige, brokimmune Kartoffelsorter 1937—1941.
(I de anførte Udbyttetal er Læggekartoflerne fradraget).

Gennemsnit af alle Aar.

Sortens Navn	Lagt hkg pr. ha	Udbytte i hkg pr. ha		Forholdstallet for		pCt. Tørstof	Knoldstørrelse, Vægtprocent			g pr. Knold
		Knolde	Tørstof	Knolde	Tørstof		over 5 cm	mell. 5 og 3 cm	under 3 cm	
Tylstrup										
Prisca	34	389	96.6	101	101	24.9	35	55	10	55
Voran	31	383	94.5	99	99	24.7	34	59	7	63
Alpha	42	384	94.7	99	99	24.7	50	45	5	75
Ovalgelbe	35	391	95.5	101	100	24.4	30	61	9	58
Kerrs Pink	37	370	95.0	96	100	25.7	45	45	10	68
Goldwährung ...	38	400	94.8	104	100	23.8	50	44	6	68
Studsgaard										
Prisca	32	359	84.1	101	103	23.4	10	75	15	69
Voran	31	365	86.7	103	106	23.8	14	76	10	75
Alpha	37	354	81.9	100	100	23.3	31	65	4	83
Ovalgelbe	32	356	79.0	100	97	22.2	14	77	9	69
Kerrs Pink	36	331	77.6	93	95	23.6	22	70	8	74
Goldwährung ...	35	363	79.6	102	98	22.0	23	69	8	78
Lundgaard										
Prisca	40	375	90.5	109	111	24.2	19	64	17	46
Voran	39	330	76.0	96	94	23.1	18	73	9	53
Alpha	45	344	80.9	100	100	23.6	44	51	5	67
Ovalgelbe	39	350	82.7	102	102	23.7	21	67	12	57
Kerrs Pink	44	317	79.0	92	97	25.0	30	60	10	49
Goldwährung ...	47	345	77.8	100	96	22.7	30	61	9	56
Jynde vad										
Prisca	46	276	62.3	107	108	22.7	28	66	6	42
Voran	44	272	61.7	106	107	22.8	21	74	5	50
Alpha	49	264	59.4	103	103	22.6	34	60	6	51
Ovalgelbe	42	276	60.1	107	104	21.8	14	76	10	45
Kerrs Pink	49	226	53.5	88	93	23.7	45	49	6	56
Goldwährung ...	52	229	48.6	89	84	21.3	27	65	8	45
Alle Forsøgssteder										
Prisca	36	361	86.8	103	105	24.0	23	65	12	55
Voran	35	350	83.6	100	101	23.8	23	69	8	63
Alpha	42	350	83.0	100	100	23.8	41	54	5	77
Ovalgelbe	36	356	83.0	102	100	23.3	21	70	9	59
Kerrs Pink	40	327	80.7	93	97	24.6	35	56	9	64
Goldwährung ...	41	353	80.2	101	97	22.7	35	58	7	65

svarende, men ved Tylstrup har der dog kun været meget lille Forskel mellem Sorterne, ligesom Voran har varieret noget fra Sted til Sted, og var saaledes Nr. 1 ved Studsgaard, men lavest ved Lundgaard. Den har endvidere, som det fremgaar af Tabel 7, varieret en Del fra Aar til Aar indenfor samme Forsøgssted — især ved Studsgaard, hvor den i 1938 og 1939 laa langt over, men i 1940 langt under de øvrige Sorter (med Forholdstallene henholdsvis 115, 120 og 85), og de store Variationer tyder paa, at den er noget ømfindelig overfor Tørke.

Tabel 6. Sildige, brokimmune Kartoffelsorter 1937—1941.

Oversigt over Netto-Tørstofudbytte, Udbytteforskel og Usikkerhed paa denne.

Alle Forsøg.

Sortens Navn	hkg	U ¹⁾	F ²⁾	hkg	U	F	hkg	U	F	hkg	U	F	hkg	U	F	hkg	U	F
	pr. ha		pr. ha	pr. ha		pr. ha	pr. ha		pr. ha	pr. ha		pr. ha						
Udbytte af og Merudbytte mod Sort																		
	Prisca			Voran			Alpha			Ovalgelbe			Kerrs Pink					
Prisca	86.5																	
Voran	÷ 3.2	3.43	0.9	83.6														
Alpha	÷ 3.8	1.86	2.0	÷ 0.6	2.29	0.3	83.0											
Ovalgelbe . . .	÷ 3.8	1.32	2.9	÷ 0.6	3.18	0.2	0.0	1.53	—	83.0								
Kerrs Pink . .	÷ 6.1	1.78	3.4	÷ 2.9	3.90	0.7	÷ 2.4	2.12	1.1	÷ 2.3	2.00	1.2	80.7					
Goldwährung	÷ 6.6	2.03	3.3	÷ 3.4	2.88	1.2	÷ 2.3	1.78	1.6	÷ 2.3	1.60	1.3	÷ 0.5	2.05	0.2	80.2		

I Tabel 6 er i Lighed med den foran omtalte Forsøgsrække (Tabel 3) beregnet den Sikkerhed, hvormed Sorterne kan sammenlignes indbyrdes. Det vil ses, at Udbytteforskellen gennemgaaende er for lille i Forhold til Usikkerheden til, at man kan fremhæve den ene Sort fremfor den anden, men Prisca danner dog en Undtagelse, idet den overfor de fire sidste Sorter (Alpha, Ovalgelbe, Kerrs Pink og Goldwährung) har Kvotienter fra 2.0 til 3.4.

Tørstofprocenten har, som det fremgaar af Tabel 5, gennemsnitlig varieret fra 22.7 til 24.6, idet den var højest for Kerrs Pink og lavest for Goldwährung og Ovalgelbe, me-

¹⁾ U = Usikkerhed.

²⁾ $\frac{F}{U}$ = Forskel mellem 2 Sorter, divideret med Usikkerheden.

dens Prisca, Voran og Alpha laa der imellem og var meget nær ens.

Knoldudbyttet var højest for Prisca og Ovalgelbe, og lavest for Kerrs Pink.

Sorternes Knoldstørrelse er bestemt dels ved Sortering i 3 Størrelser, over 5, mellem 5 og 3 og under 3 cm, og dels ved Gennemsnitsvægten, angivet i g pr. Knold. Hovedresultatet er meddelt i Tabel 5, hvor det vil ses, at Prisca gennemsnitlig har de mindste og Alpha de største Knolde. Ved Størrelsessorteringen gentages dette Forhold, idet Prisca har mange og Alpha faa Knolde i den mindste Størrelsegruppe, men man vil tillige se, at Alpha, Kerrs Pink og Goldwährung har mange store, medens Voran og Ovalgelbe har mange mellemstore Knolde.

Plantebestanden har været tilfredsstillende, idet der ved Tylstrup var fuld Plantebestand, ved Studsgaard manglede gennemsnitlig 0.6, ved Lundgaard 0.4 og ved Jynde vad 1.3 pCt. af Planterne. I Gennemsnit af samtlige Forsøg manglede 0.5 pCt., hvilket i Betragtning af den forholdsvis lille Planteafstand næppe har haft væsentlig Indflydelse paa Udbyttet.

Sorternes Tidlighed, bedømt ved Datoen for Vækstens Afslutning (Toppens Nedvisning), er bestemt ved Tylstrup, Studsgaard og Jynde vad. De gennemsnitlige Datoer for de enkelte Sorter var følgende:

Alpha	28. September
Goldwährung.....	28. —
Voran	29. —
Ovalgelbe	30. —
Kerrs Pink.....	2. Oktober
Prisca	4. —

Selv om alle Sorterne maa betegnes som ret sildige, har der dog været 6 Dage mellem Vækstafslutningen for de tidligste (Alpha og Goldwährung) til den sildigste (Prisca), hvilket i vanskelige Efteraar kan være af Betydning for Opnaelse af fuld Modning.

Selv om der her er Tale om Foder- og Fabrikskartofler, kan det dog være af Interesse at kende deres Kogekvalitet, og der er derfor ved Tylstrup de sidste 4 Aar om Efteraaret foretaget Kogepøver med tilsvarende Bedømmelser, som nævnt foran under de tidlige Sorter. I Gennemsnit af alle Aar opnaedes følgende Resultat:

Tabel 7. Sildige, brokimmune Kartoffelsorter 1937—1941.
(I de anførte Udbyttetotal er Læggekartoflerne fradraget).

De enkelte Forsøg.

Forsøgs- sted	Aar	Prisca	Voran	Alpha	Ovalgelbe	Kerrs Pink	Goldwährung	Prisca	Voran	Alpha	Ovalgelbe	Kerrs Pink	Goldwährung	
		hkg Knolde pr. ha						hkg Tørstof pr. ha						
Tylstrup ..	1937	317	287	302	324	321	346	80.2	73.1	78.3	80.4	85.1	85.9	
	1938	418	389	375	402	396	408	100.2	90.3	86.5	90.1	95.1	89.4	
	1939	374	415	399	408	370	410	96.9	104.7	97.5	103.0	93.3	100.6	
	1940	426	443	447	406	409	410	107.0	112.8	114.1	104.2	111.1	101.3	
	1941	409	380	399	416	355	425	98.6	91.3	97.3	99.8	90.5	97.0	
Studsgaard	1938	382	426	399	376	352	393	79.9	93.4	85.6	74.8	73.9	77.8	
	1939	391	469	416	402	359	430	97.5	118.3	98.4	93.9	85.1	99.4	
	1940	315	243	277	305	315	294	74.5	58.1	67.1	67.9	76.9	65.5	
	1941	347	320	323	342	298	333	84.3	76.9	76.3	79.5	74.8	75.6	
Lundgaard.	1939	307	287	288	288	262	290	76.7	68.3	68.7	68.6	66.2	66.9	
	1940	399	329	351	357	348	364	99.7	77.5	85.6	90.2	89.7	85.3	
	1941	419	374	392	406	342	380	95.0	81.6	88.5	89.4	81.2	81.3	
Jynde vad ..	1940	253	257	241	250	216	213	58.7	60.9	57.0	53.3	52.8	46.0	
	1941	298	287	287	301	236	244	65.9	62.4	61.7	66.4	54.2	51.2	
Tylstrup ..		pCt. Tørstof						Forholdstal for Tørstofudbytte						
		1937	25.3	25.5	25.9	24.0	26.5	24.8	100	91	97	100	106	107
		1938	24.0	23.3	23.1	22.4	24.0	21.9	109	99	94	98	103	97
		1939	25.9	25.2	24.4	25.3	25.2	24.6	98	105	98	104	94	101
		1940	25.1	25.5	25.6	25.6	27.2	24.7	99	104	105	96	102	93
		1941	24.1	24.0	24.4	24.0	25.5	22.9	103	95	102	104	94	101
Studsgaard	1938	20.9	21.9	21.5	19.9	21.0	19.8	99	115	108	92	91	96	
	1939	25.0	25.3	23.7	23.4	23.8	23.1	99	120	100	95	86	101	
	1940	23.7	23.9	24.2	22.3	24.4	22.3	109	85	98	99	113	96	
	1941	24.1	24.0	23.7	23.3	25.1	22.7	108	99	98	102	96	97	
Lundgaard.	1939	25.0	24.0	23.9	23.9	25.3	23.1	111	99	99	99	96	97	
	1940	25.0	23.6	24.4	25.3	25.8	23.5	113	88	97	103	102	97	
	1941	22.7	21.8	22.6	22.0	23.8	21.4	110	95	103	104	94	94	
Jynde vad ..	1940	23.2	23.8	23.7	21.5	24.4	21.6	107	111	104	98	96	84	
	1941	22.1	21.8	21.5	22.1	23.0	21.0	109	103	102	110	90	85	

	Udkogning (0—10)	Mørkfarvning (1—10)	Smag (1—10)
Prisca.....	5.3	1.5	6.3
Voran.....	3.2	2.0	6.8
Alpha.....	3.3	2.2	5.5
Ovalgelbe.....	5.3	2.6	6.8
Kerrs Pink.....	6.7	1.5	5.5
Goldwährung.....	3.0	1.8	6.0

Det vil ses, at Tilbøjeligheden til Udkogning har været større end i de foran omtalte Spisesorter, størst for Kerrs Pink, Prisca og Ovalgelbe og mindst for Goldwährung, Voran og Alpha. Der har derimod ikke været nævneværdig Mørkfarvning, og Smagen har været ret god. Der har endvidere fra Avlen i Aarene 1939 og 1940 været udført Kogepøver det følgende Foraar, og de viste gennemgaaende nogen Nedgang i Tilbøjeligheden til Udkogning og Nedgang i Smagskarakteren, medens Mørkfarvningen var ret uændret.

For at bestemme Sygdomsangreb paa Knoldene er der af *Statens plantepatologiske Forsøg* undersøgt Knolde fra Forsøgene ved Tylstrup, Studsgaard og Jydevad, hvori der er bestemt pCt. Knolde med Angreb af Rodfiltsvamp og Kartoffelskimmel og givet Karakterer 0—10 (med 0 = sunde og 10 = stærkest Angreb) for Skurv og for Overfladerevner. I Gennemsnit af samtlige Undersøgelser er fundet følgende Resultat:

	pCt. Knolde med		Karakter for	
	Rodfiltsvamp	Skimmel	Skurv	Revner
Prisca.....	21	0	0.8	2.1
Voran.....	36	1.2	2.0	1.7
Alpha.....	41	0.2	1.4	1.7
Ovalgelbe.....	21	0.8	0.6	1.3
Kerrs Pink.....	31	1.4	1.6	1.6
Goldwährung.....	48	0.3	1.1	1.7

Som det vil ses var Goldwährung stærkest og Prisca og Ovalgelbe mindst angrebne af Rodfiltsvamp, ligesom de to sidstnævnte Sorter ogsaa var mindst angrebne af Skurv, hvoraf Angrebet dog i det hele var ret svagt, medens Skimmelangrebet var for svagt til at afgøre noget om Sorternes Modstandsevne.

Som tidligere omtalt blev Sorten Stärkereiche I udskudt efter Høst 1938. Aarsagen hertil var for lavt Tørstofudbytte, idet den i Gennemsnit af alle Forsøgene laa 5 pCt. under Sorternes Middeludbytte. Den har yderligere været afprøvet i orienterende Forsøg ved Tylstrup i 1936 og viste her tilsvarende Resultat.

Oversigt over de enkelte Sorter.

Prisca (Pohls, 1932). Afstamning: Industrie \times Parnasia. Ret høj og kraftig Top. Stænglerne er grønne — svagt rødbrune med bugtet Vinge. Bladene er ret tætte, Smaabladene ovale med svagt bugtet Rand. Rigtblomstrende, rødviolette Blomster med hvide Spidser; udvendig Dobbeltkrone ret almindelig. Hvide, middelstore, runde, lidt kantede Knolde med dybe Øjne og lysegult Kød. Lyskimen svagt rødviolet og svagt behaaret.

Prisca har givet lidt større Udbytte end de øvrige Sorter, men var samtidig den sildigste, saa det lille Merudbytte vil næppe kunne opveje dens Sildighed. Den synes sammen med Ovalgelbe at angribes i mindre Grad af Rodfiltsvamp end de øvrige Sorter.

Voran (Raddatz, 1931). Afstamning: Kaiserkrone \times Herbstgelbe. Kraftig, middelhøj Top med talrige svagt rødbrune Stængler. Ret tætte, mørkt graagrønne Blade med rundovale Smaablade med rynket og haaret Overflade og med bugtet Rand. Faablomstret med omtrent hvide Blomster, der dog ofte udvendig kan være svagt røde. Bærdannelse er ret sparsom. Hvide — undertiden svagt rødlig, ret store, rundovale, lidt flade Knolde med ret flade Øjne og gult Kød. Lyskimen rødbrun med lille, lukket Topdel og ret stærkt behaaret Grunddel.

Voran staar i Udbytte gennemsnitlig paa Højde med Alpha, men har varieret meget stærkt fra Forsøg til Forsøg og synes noget ømfindelig overfor Tørke.

Alpha (I. C. Dorst). Afstamning: Paul Krüger \times Preferent. Høj, kraftig Top med svagt rødbrune Stængler. Ret aabne og ikke stærkt delte Blade med ovale, spidse, svagt rynkede Smaablade. Blomsten er lysviolet med lysere Spidser, men kan i Tørkeperioder blive omtrent helt hvid. Korte Bægerflige. Bærdannelse ret almindelig. Lysegule, ret store, ensartede, runde Knolde med ret flade Øjne og gult Kød. Lyskimen, der er lille og udvikles langsomt, er rødbrun og svagt behaaret.

Alpha staar i Udbytte nær foregaaende. Det er den tidligst modne Sort i denne Gruppe, men da den spirer langsomt om Foraaret, sætter den særlig Pris paa Forspiring. Den er noget modtagelig for Bladrullesyge og flere Mosaiksygdomme samt for Alternaria.

Ovalgelbe (Bøhm, 1929). Afstamning ikke oplyst. Høj, kraftig Top med svagt rødbrune Stængler og ret aabne Blade med talrige, ret smaa Mellemlade og langovale, glatte Smaa-

blade med bugtet Rand. Ret rigtblomstrende; hvide Blomster med gulgrønt Bæger. Højblade ret almindelige og sædvanlig rigelig Bærdannelse. Hvide, middelstore, ovale Knolde med flade Øjne og gult Kød. Lyskimen har rødbrun-graalig, lille Topdel og ret stærkt behaaret, stærkt rødviolet Grunddel.

Ovalgelbe staar i Tørstofudbytte lige med Alpha, men Tørstofprocenten er lidt lavere. Den er særdeles velformet, men koger desværre ret stærkt ud, og vil derfor næppe finde Anvendelse som Spisekartoffel. Den havde sammen med Prisca det mindste Angreb af Rødfiltsvamp, og den havde det laveste Angreb af Skurv.

Kerrs Pink (Henry, 1907). Afstamning: Fortyfold × Smiths Early. Meget høj Top med svære, rødbrune Stængler. Farven er kraftigst foroven og fortsætter ud i Bladribberne. Bladene er middeltætte og ret stærkt delte. Rigtblomstrende, hvide — svagt gullige Blomster, ofte med uregelmæssige, grøngule Støvdragere og ofte med krum Griffel med stort, kløftet Ar. Lyserrøde, ret store, runde Knolde med dybe Øjne og hvidt Kød. Lyskimen har smudsiggrøn, stor, aaben Topdel og stærkt rødviolet, svagt behaaret Grunddel.

Kerrs Pink har givet lidt lavere Tørstofudbytte end de foregaaende, men har haft den højeste Tørstofprocent af alle Sorterne. Den er ret sildig — gennemsnitlig kun 2 Dage før Prisca. Den angribes noget af forskellige Virussygdomme — mest Bladrullesyge, og noget mindre af Skimmel.

Goldwährung (Muttriner, 1931). Afstamning: Industrie × Pepo. Ret høj, kraftig Top med foroven svagt rødbrune Stængler og ret tætte Blade med faa Melleblade og ofte med sammenvoksede Smaablade. Talrige, lysviolette Blomster med lyse Spidser. Bærdannelse almindelig. Hvide, ret store, runde Knolde med ret dybe Øjne og gult Kød. Lyskimen har rødbrun, lukket Topdel, grøn, blank Mellemdel og rødviolet, svagt behaaret Grunddel.

Goldwährung staar i Tørstofudbytte lige med den foregaaende, men har den laveste Tørstofprocent af Sorterne i denne Gruppe. I Tidlighed staar den lige med Alpha.

C. Forsøg med Sorterne King Edward og Bintje 1938—41.

Forsøgene begyndte i 1938 og er gennemført ved Lyngby, Spangsbjerg og Tylstrup. King Edward blev ved Forsøgets Begyndelse leveret fra Tylstrup, Bintje var dels original Import

fra Holland, som i det følgende kaldes »Bintje, orig.«, og dels et Parti, der under Navnet Mausel blev leveret fra Københavns Amts Landboforening. De følgende Aar er alle Partier fremavlet i Tylstrup. Den sidstnævnte Sort — Mausel — havde i de nærmest foregaaende Aar vundet Indpas i Københavnsegnen, hvor den vakte en Del Opmærksomhed og blev derfor taget med i Forsøget, men den viste sig imidlertid hurtigt at være identisk med Bintje, og vil derfor i det følgende blive betegnet som »Bintje (Mausel)«. I den almindelige Dyrkning var Sorten meget stærkt angrebet af Virussygdomme — især Rynkesyge —, hvorfor der af Københavns Amts Landboforening blev taget et Rens-

Tabel 8.
Kartoffelsorterne King Edward og Bintje 1938—1941.

(I de anførte Udbyttetal er Læggekartoflerne fradraget).

Gennemsnit af alle Aar.

Sortens Navn	Lagthkg pr. ha	Udbytte af Knolde		pCt. Tørstof	Knoldstørrelse, Vægtprocent			g pr. Knold	Antal 100 Planter pr. ha	Dato for Vækstafslutning
		hkg. pr. ha	Forholdstal		over 5 cm	mellem 5 og 3 cm	under 3 cm			
Lyngby										
King Edward...	35	326	95	21.8	30	63	7	58	499	9/9
Bintje, orig.	38	353	103	21.3	33	63	4	61	506	29/8
Bintje (Mausel) .	33	349	102	21.4	30	64	6	61	504	29/8
Spangsbjerg										
King Edward...	31	392	96	21.9	8	80	12	56	508	
Bintje, orig.	31	427	104	22.0	9	80	11	60	510	
Bintje (Mausel) .	29	408	100	22.1	10	78	12	58	509	
Tylstrup										
King Edward...	32	333	102	23.4	35	56	9	58	513	3/9
Bintje, orig.	35	331	101	23.2	38	56	6	62	513	28/8
Bintje (Mausel) .	31	316	97	23.4	26	65	9	53	513	25/8
Alle Forsøgssteder										
King Edward...	33	350	97	22.4	24	66	10	57	506	5/9
Bintje, orig.	34	370	103	22.2	27	66	7	61	510	27/8
Bintje (Mausel) .	31	358	100	22.3	22	69	9	57	508	26/8

ningsarbejde op, og ovennævnte Parti, der indgik i Forsøget, stammer fra den første Fremavl, som udgik fra Foreningen. Det var imidlertid endnu ikke lykkedes at faa dette Parti helt sygdomsfrit, men ved fortsat Fremavl, saavel indenfor Foreningen som ved Tylstrup, er det nu praktisk taget sundt.

Hovedresultatet af Forsøget er meddelt i Tabel 8, hvor der er anført saavel Udbytte som Knoldstørrelse i Gennemsnit af alle Aarene.

Udbyttet har været meget stort, gennemsnitlig 350 og 370 hkg pr. ha (svarende til 193 og 204 Tdr. pr. Td. Ld.) henholdsvis for King Edward og Bintje orig. Det største Udbytte er opnaaet ved Spangsbjerg, medens Lyngby og Tylstrup staar omtrent lige. Bintje har gennemgaaende givet mest, men staar dog

Tabel 9.
Kartoffelsorterne King Edward og Bintje 1938—1941.

(I de anførte Udbyttetotal er Læggekartoflerne fradraget).

De enkelte Aar.

Sortens Navn	hkg Knolde pr. ha				pCt. Tørstof			
	1938	1939	1940	1941	1938	1939	1940	1941
Lyngby								
King Edward	286	297	384	337	22.8	21.4	21.1	22.0
Bintje, original	320	343	365	384	22.1	20.3	20.6	22.2
Bintje (Mausel)	313	335	368	379	22.5	20.5	20.9	21.7
Spangsbjerg								
King Edward	371	481	353	362		22.4	22.0	21.4
Bintje, original	430	528	394	355		22.6	21.8	21.4
Bintje (Mausel)	379	504	395	354		23.0	21.7	21.5
Tylstrup								
King Edward	273	311	404	343	23.2	23.2	25.4	21.7
Bintje, original	304	305	398	317	22.3	23.6	25.0	22.0
Bintje (Mausel)	291	276	389	309	22.7	23.9	24.9	21.9
Alle Forsøgssteder								
King Edward	310	363	380	347		22.3	22.3	21.7
Bintje, original	351	392	386	352		22.2	22.5	21.9
Bintje (Mausel)	328	372	384	347		22.5	22.5	21.7

ved Tylstrup nærmest lige med King Edward. I de enkelte Forsøg, som er omtalt i Tabel 9, varierer Forholdet mellem Sorterne noget stærkere, idet King Edward var Nr. 1 ved Lyngby i 1940, ved Spangsbjerg i 1941 og ved Tylstrup i 1939, 1940 og 1941, medens Bintje var Nr. 1 i de øvrige 7 Forsøg (3 Aar ved Lyngby, 3 Aar ved Spangsbjerg og 1 Aar ved Tylstrup). For de enkelte Forsøgsaar er der en afgjort Forskel mellem Sorterne i de to første, hvor Bintje gennemsnitlig gav 10 pCt. mere, og de to sidste Aar, hvor den kun gav 2 pCt. mere end King Edward. Bintje (Mausel) har i Gennemsnit af alle Forsøg givet 12 hkg eller 3 pCt. mindre end Bintje orig., men som det fremgaar af Tabel 9 falder Mindreudbyttet navnlig paa de to første Aar, hvor Bintje (Mausel) endnu var noget angrebet af Virus, medens den de to sidste Aar, hvor den har været sundere, har givet omtrent samme Udbytte som den originale Bintje.

Paa tilsvarende Maade som nævnt under de foregaaende Forsøgsrækker (Tabel 3 og 6) er ogsaa her foretaget Beregning af den Sikkerhed, hvormed Sorterne kan sammenlignes indbyrdes. Selv om den gennemsnitlige Udbytteforskel har været ret stor — 20 hkg pr. ha, bliver Kvotienten (Udbytteforskel divideret med Usikkerhed) kun paa 1.9, idet der som nævnt har været forholdvis stor Forskel paa Sorternes indbyrdes Forhold i de enkelte Forsøg.

Tørstofprocenten har været ret lav, gennemgaaende lavest for Bintje. Tørstofudbyttet regner man jo almindeligvis ikke med i Spisekartofler, men det har dog Interesse at se, at der af saa udprægede Spisesorter, som der her er Tale om, kan avles et Tørstofudbytte, der kan staa Maal med gode Foderkartofler. I Gennemsnit af alle Forsøg og Sorter er der saaledes avlet 87.8 hkg Tørstof pr. ha, og det højeste Udbytte er opnaaet af Bintje ved Spangsbjerg i 1939 med 126.4 hkg.

Knoldstørrelsen fremgaar af Tabel 8, hvoraf det vil ses, at der ikke har været stor Forskel paa Sorterne. De havde begge gennemgaaende ret store Knolde, men King Edward havde lidt mere Frasortering af smaa Knolde end Bintje.

Sorternes Tidlighed — bestemt ved Vækstens Afsutning — er noteret ved Lyngby og Tylstrup, og Gennemsnitsdatoerne er anført i Tabel 8. Det vil ses, at King Edward er 8—10 Dage sildigere end Bintje.

Der er udført Kogepøver i Kartoflerne fra Forsøgene ved Tylstrup i alle Aarene og fra Lyngby de to sidste Aar. Be-

dømmelsen er udført efter samme Regler, som omtalt Side 152 under Forsøgene med tidlige, brokimmune Sorter, og i Gennemsnit af alle Undersøgelser er opnaaet følgende Karakterer.

	Efteraar			Foraar		
	Ud- kogning	Mørk- farvning	Smag	Ud- kogning	Mørk- farvning	Smag
King Edward.....	2.0	1.6	8.0	0.8	1.9	5.8
Bintje, orig.	2.8	1.3	8.4	1.9	2.0	8.0
Bintje, (Mausel)....	2.9	1.4	8.4	1.9	1.7	8.0

Det vil ses, at begge Sorter har været af særdeles god Kvalitet. Ved Foraarskogningen har Tilbøjeligheden til Udkogning været lidt mindre end om Efteraaret, samtidig med at Smagskarakteren er dalet lidt, stærkest for King Edward.

Sorternes Forhold overfor Sygdomme.

Begge Sorter er modtagelige for Kartoffelbrok.

For at undersøge Sorternes Forhold overfor Virussygdomme, er de fremavlet ved Lyngby i de tre første Forsøgsaar, uden at der er foretaget Bortlugning af syge Planter. I 1941 er alle 3 Partier indgaaet i Forsøget i Lyngby, medens Bintje orig. og Bintje (Mausel) tillige er prøvet i 1939 og 1940, henholdsvis efter 1 og 2 Aars Dyrkning i Lyngby. Endvidere er der indkøbt Fremavlsskaffter fra forskellige Avlssteder til Sammenligning med Tylstrup Fremavl. Resultatet af disse Undersøgelser er meddelt i Tabel 10, hvor der er anført saavel Udbytte som Sygdomsangreb.

Saavel King Edward som Bintje viser en meget stærk Udbyttenedgang efter 3 Aars Dyrkning i Lyngby — henholdsvis 50 og 55 pCt. i Forhold til Tylstrup Fremavl, samtidig med at Planterne er blevet stærkt syge — i King Edward overvejende Bladrullesyge og i Bintje næsten udelukkende Rynkesyge. Bintje (Mausel) er gaaet stærkere tilbage i Udbytte end den originale Bintje (henholdsvis 64 mod 55 pCt.), samtidig med at Sygdomsprocenten i Planterne var højest i Mausel-Avlen. Dette falder nøje sammen med, at denne sidste var mindst sygdomsfri ved Forsøgets Begyndelse, saaledes at den gav Mulighed for hurtigere Smittespredning. Baade den originale Bintje og Bintje (Mausel) viser den største Udbyttenedgang fra 1. til 2. Aars Dyrkning i Lyngby.

De forskellige Fremavlspartier saavel af den originale Bintje, som af Bintje (Mausel) har med Undtagelse af et enkelt

Tabel 10.
 Avlsstedsforsøg med King Edward og Bintje 1938—1941.
 (I de anførte Udbyttetal er Læggekartoflerne fradraget).

Lyngby.

Avlssted	Aar	hkg Knolde pr. ha		Forholdstal for Udb., Tylstrup Avl = 100	pCt. Planter med		
		Udbytte	Merudb. mod Tylstrup Avl		Bladrullesyge	Svær Mosaik	Simpel Mosaik
King Edward							
Fremavl fra Tylstrup	1938	286		100	0	1.2	0
» » »	1939	297		100	0	0	0
» » »	1940	384		100	0.2	0.2	0
» » »	1941	337		100	0	0	0
Dyrket 3 Aar i Lyngby	1941	170	÷167	50	33.1	8.1	0.7
Bintje, original							
Fremavl fra Tylstrup	1938	320		100	0	0.7	1.2
» » »	1939	343		100	0.2	1.8	1.2
» » »	1940	365		100	0	0.5	0
» » »	1941	384		100	0	0	0
Original Import fra Holland	1938	320	0	100	0.3	0.2	0.2
» » »	1939	337	÷6	98	0.2	1.4	0.4
Fremavl fra samv. sjæll. Ldbf. (Jærnhjerggd.)	1940	360	÷5	99	0.9	3.8	0
Fremavl fra samv. sjæll. Ldbf. (Højager)	1941	389	5	101	0	0	0
Fremavl fra Store Vildmose	1941	399	15	104	0	0	0
Dyrket 1 Aar i Lyngby	1939	314	÷29	92	0	11.5	0.8
» 2 » » »	1940	186	÷179	61	34.7	24.1	0
» 3 » » »	1941	173	÷211	45	3.8	36.2	7.1
Bintje (Mausel)							
Fremavl fra Tylstrup ¹⁾	1939	335		100	0	4.8	2.6
» » »	1940	368		100	0	2.0	0
» » »	1941	379		100	0	0	0
Fremavl fra Kbh. A. Ldbf.	1938	313	0	100	1.5	6.3	3.7
» » »	1939	335	0	100	0.2	6.7	1.0
» » »	1940	388	20	105	0.4	1.8	0
» » »	1941	370	÷9	98	0	1.8	0.7
Fremavl fra Thorstedlund	1938	309	÷4	99	0	6.7	3.8
» » »	1939	339	4	101	0.2	6.9	2.0
» » »	1940	311	÷57	85	0.9	34.6	0
Dyrket 1 Aar i Lyngby	1939	292	÷43	87	1.0	33.9	3.0
» 2 » » »	1940	152	÷216	41	95.8		
» 3 » » »	1941	137	÷242	36	3.5	65.1	8.5

¹⁾ Fremavl af Bintje (Mausel) fra Kbhvns. Amts Ldbf. er Maaleprøve i 1938.

Parti, — Thorstedlund 1940 — alle været af god Kvalitet, og har baade udbyttmæssigt og sundhedsmæssigt nærmest staaet lige med Tylstrupavlen, idet de smaa Svingninger op eller ned i de enkelte Prøver ligger indenfor Forsøgsfejlenes Grænser. Da en Del af Prøverne er fremavlet i stærkt smitteudsatte Egne og enkelte endda paa meget sygdomsbefængt Udgangsmateriale viser de, at man selv under saa vanskelige Forhold er i Stand til ved et maalbevidst Arbejde at opnaa et godt Resultat.

Tylstrup Fremavlen af King Edward og orig. Bintje var omtrent sygdomsfrie ved Forsøgets Begyndelse, medens Bintje (Mausel) havde 1.5, 6.3 og 3.7 pCt. Planter, angrebet af henholdsvis Bladrullesyge, svær Mosaik og Sempel Mosaik. I Løbet af Forsøgsperioden er det dog lykkedes ogsaa at rense denne, saaledes at al Tylstrupavlen var helt sygdomsfri i 1941.

Ved Optælling paa Knoldene er der hvert Aar af *Statens plantepatologiske Forsøg* bestemt Angreb af Rodfiltsvamp, Kartoffelskimmel og Skurv i Avlen fra Lyngby og Tylstrup. I Gennemsnit af samtlige Undersøgelser er fundet følgende Angreb:

	pCt. Knolde med		Karakter 1—10
	Rodfilt- svamp	Kartoffel- skimmel	for Skurv (10 = stærkest)
King Edward	58.2	1.3	2.4
Bintje, orig.	57.5	3.9	2.8
Bintje, (Mausel) . . .	64.3	2.2	3.6

Der har været stærkt Angreb af Rodfiltsvamp i begge Sorter. Angrebet af Kartoffelskimmel og Skurv har været ret svagt, men stærkest i Bintje.

Oversigt over Sorterne.

King Edward VII. (Butler, 1902). Afstamning ukendt. Ret høj, lidt aaben Top med svagt rødbrune Stængler. Bladene er mørkegrønne, middeltætte, stærkt overlappede og med talrige, ret smaa Melleblade. Smaabladene har stærkt buftet Rand og rynket Overflade. Blomsterne er rødviolette med lyse Spidser, men da de i Reglen falder af i Knopstadiet, er Blomstring ret sjælden. Rødbrogede, middelstore, ovale Knolde med ret flade Øjne og hvidt til lysegult Kød. Lyskimen har en ret lille, rødbrun Topdel og en stærkt rødviollet og ret stærkt behaaret Grunddel.

King Edward er middeltidlig og giver et middelhøjt Knold-

udbytte af god Kogekvalitet. Den angribes ret stærkt af Bladrullesyge og af Rynkesyge, saa det er særlig paakrævet at være agtpaagivende overfor Læggematerialets Sundhedstilstand.

Bintje. (K. L. de Vries). Afstamning: Munstersche × Fransche. Kraftig, tæt, men ret lav Top med ret stærkt blaa-brune Stængler og store, ret tætte, graagrønne Blade. Smaablade-
dene er rundovale med ret kort Stilk. Blomsterne er hvide, men da de ofte falder af i Knopstadiet, er Blomstringen ret sparsom. Lysegule, middelstore, ovale Knolde med flade Øjne og gult Kød. Lyskimen er blaaviolet og stærkt behaaret.

Bintje har været ca. 10 Dage tidligere end King Edward og har gennemgaaende givet lidt større Udbytte. Kogekvaliteten har været god. Den angribes stærkt af Rynkesyge, saa det er ligesom for King Edward nødvendigt at være agtpaagivende overfor Læggematerialets Sundhedstilstand.
